

Разстройства с нарушен контрол върху импулсите при Паркинсонова болест

Важни факти за пациентите

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ РАЗСТРОЙСТВАТА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ И КОЛКО ЧЕСТИ СА ТЕ?

Разстройствата с нарушен контрол върху импулсите са група прекомерни и/или вредни подтици и поведения, които могат да настъпят при пациенти с Паркинсонова болест (ПБ). Те се характеризират с упорити персистиращи мисли или неконтролируеми подтици за извършване на определени действия. Често са странични ефекти от приложението на някои медикаменти. Пациентите понякога не осъзнават, че това би могло да е проблем.

КАКВО ПОВЕДЕНИЕ МОЖЕ ДА СЕ НАБЛЮДАВА ПРИ ПАРКИНСОНИК, ИМАЩ РАЗСТРОЙСТВА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ?

Пациентите с разстройство с нарушен контрол върху импулсите могат да имат следните поведения:

- Неконтролируемо влечение към хазарта
- Склонност към неконтролируемо ядене, което често води до преяждане
- Прекомерно пазаруване
- Прекомерни сексуални влечения и дейности

Тези поведения се считат за проблемни, защото могат да причинят лични, семейни или обществени вреди (напр. неконтролируемото влечение към хазарта може да доведе до сериозни финансови проблеми). Склонността към неконтролируемо ядене може да причини увеличение на телесното тегло.

Друго често поведение е обесивното повтаряне на определени действия (от англ. *runding*). Тези действия се извършват от пациента отново и отново, като напр. разглобяване и последващо сглобяване на частите на компютър, постоянно разместване и преподреждане на книги от лавица и др.

СВЪРЗАНИ ЛИ СА РАЗСТРОЙСТВАТА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ С АНТИПАРКИНСОНОВАТА ТЕРАПИЯ?

Разстройствата с нарушен контрол върху импулсите могат да се развият при всеки Паркинсоник, независимо от прилаганото лечение. Те обаче се срещат най-често при

Паркинсонци, лекувани с медикаменти, наречени допаминови агонисти, като:

- Прамипексол
- Ропинирол
- Ротиготин

Разстройствата с нарушен контрол върху импулсите могат да се наблюдават и при пациенти, които не са лекувани изобщо или са лекувани с други антипаркинсонови медикаменти, като това явление се среща доста по-рядко.

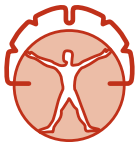
КАК ДА РАЗБЕРА ДАЛИ ПРИ МЕН ИМА РИСК ОТ ПОЯВА НА РАЗСТРОЙСТВА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ?

Пациенти, които търсят новости или които са по-импулсивни по характер имат по-голям риск от развитие на подобни разстройства. Влечение към хазарта или алкохолна злоупотреба в миналото също крият по-голям риск. Мъжете и по-младите пациенти развиват разстройства с нарушен контрол върху импулсите по-често. Въпреки това основният рисков фактор е използването на допаминови агонисти, особено във високи дози.

КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯ, АКО ЗАПОДОЗРА РАЗСТРОЙСТВА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ?

Най-важното нещо е тези разстройства да бъдат разпознати веднага, защото те могат да доведат до сериозни финансови проблеми или проблеми в брака/партньорството. Ако смятате, че Вие или Вашият партньор може да има подобно разстройство, уведомете невролога си. Можете да помолите за конфиденциална консултация насаме. Ако изпитвате затруднения да говорите за възникналата ситуация, можете да подготвите в писмен вид опасенията си и определени въпроси и да ги дадете на лекаря при следващ преглед. Що се отнася до други проблеми, обикновено е по-ползено по време на прегледа да сте заедно с партньора си, болногледач, приятел или роднина. Те могат да са Ви от помощ за намиране на правилното решение на проблема.

Понякога пациентите, които имат подобни разстройства може да не го осъзнават или да не знаят какви последствия биха могли да възникнат. Пациентите може също да пазят в тайна тези разстройства. Поради това е много важно болногледачите и роднините да работят заедно с

Разстройства с нарушен контрол върху импулсите при Паркинсонова болест

Важни факти за пациентите

медицинските професионалисти, с цел откриване и проследяване на подобни разстройства.

МОГАТ ЛИ ДА СЕ ЛЕКУВАТ РАЗСТРОЙСТВАТА С НАРУШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ИМПУЛСИТЕ?

Да, могат да се лекуват. Първо, Вашият невролог трябва да оптимизира антипаркинсоновата Ви терапия. Намалването или спирането на допаминов агонист обикновено помага. Не трябва обаче Вие самостоятелно да спирате или променяте антипаркинсоновата си терапия. Ако разстройството с нарушен контрол върху импулсите не е прекалено тежко и сериозно, постепенната промяна в антипаркинсоновата терапия ще избегне влошаване на двигателните симптоми на болестта. В някои случаи рязкото спиране на допамините агонисти може да доведе до симптоми на отнемането като:

- Тревожност
- Депресия и апатия
- Умора
- Нарушения на съня
- Генерализирана болка

Поговорете с квалифициран медицински професионалист, ако имате депресия или друг вид разстройство на настроението. В някои подобни случаи психиатричните медикаменти могат да са от полза.

Овладяването на разстройствата на импулсния контрол може да е голямо предизвикателството, но е възможно да се намери стратегия, която да работи най-добре за Вас. Запомнете, че трябва да сте отворени към подобни стратегии и не забравяйте да посещавате редовно Вашия невролог.